

De Preekstoel – Paul Van de Vel

(Ik ben Paul Van de Vel, 50 jaar, ik heb 1 vrouw en 3 kinderen. Sinds kort ook fiere grootvader. Daar kom ik nog op terug. Ik sta in het onderwijs zoals men dat zegt : ik geef half les godsdienst in de 6de en 7de beroepsjaren en ben half graadcoördinator van de 3de graad. Dat wil zeggen dat ik activiteiten coördineer die vakoverschrijdend zijn, dat ik ook leerlingenbegeleider ben (gesprekken, contacten met ouders enzo), dat ik leerlingen soms ook moet straffen, dat ik de klassenraden mag voorzitten, enz. Dat is mijn job. Daarnaast sta ik ook volop in het vrijwilligerswerk : vooral de derde en vierdewereldbeweging trekken mij aan. Daarom ben ik actief bij de Derde Wereldraad van Herentals, de Wereldwinkel, Broederlijk Delen Antwerpen en Brussel én bij De Dorpel en De Fakkel in Herentals. In onze parochie coördineer ik de vormselcatechese.)

Ik ben een redelijk trouwe bezoeker van de Preekstoel. Ik vind dit een zeer knap model om godsdienst, het christendom ter sprake te brengen. Ik heb altijd opgekeken naar de mensen die hier stonden. En nu sta ik hier zelf. Ik doe mijn best. Ik ben leraar en wil jullie bij het begin 2 uitdagingen (opdrachten) geven : Straks zou elk van u uit wat ik vertel 1 gedachte moeten kunnen halen waarvan die zegt “hmm, daar ben ik mee eens, dat is vrij goed gezegd”. Maar ik daag jullie ook uit om er één gedachte uit te halen waarbij je denkt “hmm, dat vind ik maar niks, wat een dwaze gedachte én dat je met iemand argumenten zoekt om die kritiek te bespreken”.

Wat fascineert me in het geloof, in het christendom ?

(Mijn opvoeding heeft er in ieder geval iets mee te maken. Ons moeder gaat nog altijd elke week naar de mis. Wij moesten dat ook. Mijn vader ging nochtans niet. Als jonge snaak vroeg ik hem waarom hij niet ging. Ik kreeg dan telkens het antwoord : “Als je groot bent, zal ik dat wel eens uitleggen”. Ik weet niet meer precies op welke leeftijd ik vond dat ik groot genoeg was (15/16 jaar ofzo). Hij vertelde het volgend verhaal : toen mijn ouders enkele jaren getrouwd waren en mijn moeder nog steeds niet zwanger was, vond de toenmalige pastoor het nodig om eens te polsen of er geen problemen waren... Mijn vader heeft toen letterlijk de kerk de rug toegekeerd. Eerlijk gezegd vond ik dat toen een mager verhaal. Die pastoor wist wellicht ook niet beter. Wellicht was het voor mijn vader eerder een aanleiding om met zinniger dingen bezig te zijn. Bovendien kwam hij vanuit Vorselaar uit een socialistisch nest. Hij deed niet aan partijpolitiek maar had wel iets puur socialistisch over hem. Daarmee bedoel ik een radicaal opkomen tegen onrecht dat de arbeiders aangedaan werd, opkomen voor de sociale zekerheid. Hij kon er kwaad voor worden dat we steeds net naast een studiebeurs grepen (hij werkte bij de spoorwegen) terwijl de kinderen van de slijpersbazen een volledige beurs kregen. Enfin, uit die mix van katholiek en sos kom ik voort. Het zal mij wel een beetje bepaald hebben. Op mijn 18 jaar,

in 1979 meldde ik thuis de ik in Leuven aan den Univ
godsdienstwetenschappen ging studeren. Mijn vader gaf maar één
antwoord : “Ge moet oppassen met zo’n geloof, ge kunt dat verliezen....”.
Allicht had hij me liever ingenieur zien worden maar nooit heeft hij me
tegengehouden. Ik zat toen al een aantal jaren in de ‘jongerenkerk’ van
Grobbendonk. Ik weet van mijn vrouw dat in die periode ook hier in de kerk
de jongerenkerk erg actief was. We zochten naar symbolen, teksten, rituelen,
muziek om vieringen vorm te geven en op de eerste plaats jongeren aan te
spreken. Het is een fenomeen dat stilaan gepasseerd is. Toen die mensen
wat ouder werden, groeiden er gezinsvieringsgroepen uit. Die bestaan hier en
daar nog wel. In deze parochie heb ik vanaf ongeveer 1984 eraan
meegewerkt. Een goei 20 jaar lang.
Iedereen heeft zijn geschiedenis. Maar veel mensen van mijn leeftijd houden
het ondertussen voor bekeken, beschouwen zichzelf als atheïst of weten het
niet meer. Ze blijven in ieder geval weg uit dit gebouw.)
Hoe zit dat nu bij mij ?

“Mijnheer”,

“Ja” Bart,

“Mijnheer, geloof je in God ?”

“Ja, Bart, ik geloof in God”

“Mijnheer, geloof je dan dat God bestaat ?”

“Wat bedoel je met ‘bestaan’ ?”, Bart.

“Ja, dat die ergens is, in de hemel of zo”

Als je daarmee bedoelt dat God bestaat zoals jij en ik bestaan, dan niet.

In welke zin geloof ik dan in “God” ?

Verhalen

De mensen die nadenken over “taal” leren me dat je 3 taalniveaus hebt :
eerst het wetenschappelijk niveau. Het niveau van bewijzen, meten, rekenen,
... De evolutietheorie zit op dit niveau.

Het tweede niveau is dat van de gevoelens. Taal die symbolisch moet
begrepen worden. Als Jezus zegt “jullie zijn witgekalkte graven”, bedoelt hij
dat niet letterlijk maar met dit taalgebruik klaagt hij de schijnheiligheid van de
farizeeërs aan. Als die 2 niveaus met elkaar in conflict komen, krijg je een
spraakverwarring die tot ernstige misverstanden kan leiden. De taalfilosofen
leren me dat er nog een 3de niveau is : de taal van de zingeving. Ik zoek
woorden om iets te zeggen over het geheel, over al wat er is, over de zin of
onzin ervan. Ik gebruik het woord “God” om iets te zeggen over het diepste
van mijn bestaan. Als ik zeg “Christus is de Zoon van God”, kan dat een
zinvolle uitspraak zijn als het voor mensen iets zegt over hun bestaan. De
kerk heeft er echter in zijn traditie dogma’s van gemaakt die te nemen of te
laten zijn. Ze hebben die uitspraken waarmee men iets wil ‘onthullen’ over het
diepste van het bestaan (een ‘disclosure’) kenmerken gegeven van het 1ste

taalniveau. Dat werkt niet. Trouwens de meeste mensen die zich vandaag atheïst noemen hanteren datzelfde jargon om er zich tegen af te zetten : ik geloof niet dat God bestaat want je kan het niet bewijzen, of ik geloof niet dat God bestaat want zo'n God in een hoge hemel is onrechtvaardig, er is teveel lijden.

Alles wat we zeggen over God is menselijk en dus relatief. Het heeft alleen maar zin als het voor mij iets onthult over mijn bestaan, van waaruit ik mij in het leven wil engageren. Persoonlijk denk ik dat we er best niet teveel over zeggen. Of dat we zeggen dat het niet te zeggen is. Elk godsbeeld is een projectie van menselijk spreken. Het wordt dus een stamelen, sprenkelen, branden, wetende dat God altijd groter is. Trouwens dat woord 'God' is al zo beladen vanuit onze geschiedenis dat we het misschien beter wat minder gebruiken. Meer en meer begrijp ik mensen die zich hullen in stilte.

“Kunnen we dan nog wel bidden meneer ? “ Ja, we maken er dan natuurlijk een persoonlijke God van. Jezus deed dat ook. Hij noemde God zelfs “Vader”. Een woord waarmee je op een sterke wijze dat oeververtrouwen in het bestaan uitdrukt. God de Vader. Op mij kun je rekenen. Ik zou nu zeggen : “God, de grootvader” (mop 2 kindjes in de kleuterklas). Probleem is dat je al vlug komt tot een kinderlijk godsbeeld komt, een soort sinterklaas. “Oh God, want you by me a Mercedes Benz”. Het is natuurlijk wel handig dat je eens kunt sakkeren, of merci zeggen, of vloeken. Maar een volwassen geloof gaat over hoe ik in het leven wil staan, vanuit welke spirit ik wil leven, vanuit welke kracht geef ik mijn leven zin. Maar laten we er a.u.b. geen werkelijkheid boven onze werkelijkheid van maken.

Godsdiensten brengen verhalen aan. Die verhalen behoren tot de wortels van mijn leven. Ik vergelijk graag – leerlingen weten dat – een gelovig mens met een boom. Het is heel simpel : een boom heeft 3 delen : wortels – stam – kruin. De wortels staan voor onze cultuur, voor het diepere, voor een overtuiging, maar voorbij het puur rationele. Het is het kader dat zorgt voor zingeving en voor zekerheid, iets dat een gemeenschap draagt. Van daaruit gaan we nadenken over het leven, over de wereld, gaan we nadenken over wat echt belangrijk is. Dat is de stam. Maar uiteindelijk moet je het zien aan de kruin, aan de vruchten die de boom voortbrengt. Aan de daden dus ! Zonder daden is geloof leeg, een hol gelal. Geloven is doen (staat in de brief van Jacobus). De diepstgelovige mens is niet diegene die het het best kan uitleggen...

Wel, bij die wortels horen verhalen. Biologen zeggen dat door onze hersenmassa (iets vooraan in 't hoofd) wij mensen erg gevoelig zijn voor verhalen (mss planten ook, dat zegt mijn schoonvader dan weer). Ik vind het fascinerend dat elke cultuur bijvoorbeeld een scheppingsverhaal (of verhalen) heeft. Voor alle duidelijkheid : ik wil het niet hebben over de spanning tussen wetenschap en godsdienst in de zin van 'wie heeft er gelijk ?'. Natuurlijk heeft de evolutietheorie gelijk... of er moest morgen een wetenschapper zijn met zwaar tegenbewijzen. Het is boeiend maar ik ken er niet veel van. Nee,

scheppingsverhalen gaan over iets anders. Het gaat over het feit dat wij de dingen krijgen. Heel die schepping wordt ons toevertrouwd. Wij zijn er verantwoordelijk voor. Maar ze is niet van ons. Wij mogen er niet mee doen wat we willen. Wij mogen met de Nete niet doen wat wij willen. Wij hebben die niet gemaakt. Dat heeft niets te maken met de vraag hoe het nu precies komt dat die rivier daar ligt. Als je de Grundlagen bestudeerd, vind je wellicht wel wat antwoorden. Daar gaat het niet om. Het is een overtuiging om te stellen dat die rivier niet van ons is maar dat we verantwoordelijk zijn voor de wijze waarop wij mensen ermee omgaan. Wij mogen die schepping niet offeren op een kapitalistisch altaar ten dienste van zwaar geldgewin. Het scheppingsverhaal zegt dat wij dat recht niet hebben.

Nog straffer is het als je het scheppingsverhaal betreft op je kinderen (en kleinkinderen). Je voelt dat heel goed aan wat 'schepping' betekent. Je krijgt leven. Natuurlijk weet ik hoe dat wetenschappelijk allemaal ineens zit, over zaadcellen en een eikel, de rapste krijgt ze. Maar daar gaat het verhaal niet over. Ouders kunnen dat prachtig zeggen : "we hebben een kindje gekregen..." Het is de overtuiging dat die kinderen een leven op zich zijn, waar ik, tijdelijk, verantwoordelijkheid over heb. We 'lenen' ze als het ware. In die zin is de echte ontmoeting van mensen zo belangrijk. Mensen die zich kwetsbaar opstellen maken mij 'rijker'. Ik heb enkele malen op bezoek mogen gaan bij andere culturen. Over die 'scheppingsgedachte' heb ik heel veel geleerd bij de maya-indianen in Guatemala. Vanuit hun scheppingsverhaal stellen zij dat als ze 7 maïskorrels zaaien, er 2 voor de wilde dieren zijn (de maïs is er evengoed voor hen), 1 voor de voorbijganger die honger heeft, 1 voor de zieke van 't dorp (sociale zekerheid) en 3 voor de boer zelf zijn. De aarde is niet van ons maar van de tetzalquat'l (berg/dal). Als er onevenwicht is, moet het evenwicht hersteld worden met een ritueel. Toch prachtig hoe men vanuit verhalen komt tot nadenken over wat belangrijk is en dit toont in daden. En hoe een ritueel harmonie kan bevestigen of herstellen.

Wat ik nog belangrijk vind aan dit scheppingsverhaal is dat die 'schepping' verre van perfect is. Er loopt vanalles mis op deze wereld. Soms is het onrecht dat mensen elkaar aandoen, soms is het gewoon miserie waarin men terecht komt. Mensen krijgen kanker. Er is massaal veel onrecht. Het scheppingsverhaal geeft ons de opdracht om midden in de wereld te staan met al zijn tekorten en van daaruit mee te werken aan de goedheid van de schepping. Zo'n verhaal maakt het leven wat men noemt 'transcendent', het overstijgt het puur zakelijke. Dit staat haaks op ons economisch systeem waarin men al wat er is en dus ook de mens reduceert tot het ding, het zakelijke, waarmee ik handel kan drijven. Schepping gaat in tegen het reduceren van mensen tot equivalenten (zo is dat tegenwoordig in jobs). Iedereen vindt dat normaal, maar eigenlijk is dat goddeloos. Het scheppingsverhaal is een bevrijdingsverhaal. Dat geldt ook voor het behoud van de schepping. De natuur als goddelijk beschouwen is voor mijn part een ecologisch bewustzijn. Als geloof niet leidt naar bevrijding, kan je er serieuze

vraagtekens bij stellen. Als ik zeg dat ik christen ben, zeg ik dat niet omdat ik krampachtig op zoek ben naar een identiteit, maar stel ik, met al mijn tekortkomingen, ik tracht te werken aan bevrijding. Daarom mijn job en mijn vrijwilligerswerk.

Waarom kies ik ervoor om vandaag nog 'christen' te zijn ?

"Mijnheer ?"

"Ja ?", Bart

"Geloof je dat Jezus echt bestaan heeft ?"

"Natuurlijk Bart". Dit is een gemakkelijke. Geen enkele serieuze onderzoeker twijfelt eraan of Jezus echt geleefd heeft. Dat is wetenschap.

"Geloof je dan die verhalen uit het evangelie, dat Jezus de Christus is, de Zoon van God ?"

"Dat is een totaal andere vraag...". Ja, ik ben christen

1. Lijden/dood/verrijzenis van Jezus : een bevrijdingsverhaal. Steeds vanuit een ervaring van onmacht : eenzaamheid, onderdrukking, onrecht is niet het einde. Dit is de kern van het christelijk geloof. Zonder het verrijzenisverhaal is het geen evangelie, geen Blijde Boodschap, dan was het lijdensverhaal een puur horrorverhaal. Er is een visioen van bevrijding. "Waar het visioen ontbreekt, verwildert het volk", zegt de profeet. In Nederland weten ze het ook : "Waar het visioen ontbreekt, verwildert het volk". Omdat men vertrekt vanuit een conflictmodel waarin wij de goei zijn en de anderen slecht. In Londen voelt men ook aan waartoe een gebrek aan perspectief kan leiden. In Noorwegen kregen we als eerste reactie van een regering te horen dat het rouwproces belangrijk was, dat haat moest vermeden worden, dat solidariteit en elkaar nabij zijn belangrijk zijn. Dat is prioriteit. De rechtspraak komt later wel. In die miserie dat mogen horen is voor mijn part hemels. Wat een verschil met de berichten die we krijgen uit Londen. Een kerk moet dus, als ze authentiek wil zijn, profetisch zijn en reageren tegen al wat mensen klein houdt, verarmt, versmacht. Een organisatie die zichzelf "christelijk" noemt, kan op dat vlak geen compromissen sluiten. Het is een radicale beweging. Wat ik i.v.m. de dood en verrijzenis van Jezus nooit echt begrepen heb, is het erfzondebesef. God straft Adam en zeker ook Eva (zij had gebeten) en jaagt hen uit het paradijs. Om dit te herstellen stuurt hij zijn Enige Zoon naar de Aarde zodat wij die kunnen doden en door zijn bloed zijn wij gered. De hemel gaat terug open en Jezus zit aan de rechterhand van de Vader. Door mijn schuld, door mijn schuld, door mijn grote schuld.... Elke keer zeggen we opnieuw in eucharistievieringen dat we daarom niet waardig zijn om tot hem te komen. We moeten in de stille kempen niet bezig zijn om elkaar te overladen met schuldgevoelens. Die hebben we al genoeg. We zitten al

zo vlug met een negatief zelfbeeld. Ik huiver van een christendom dat mij overlaadt met schuld. Ik heb nogal wat gesprekken met leerlingen over schuld. Ik herinner me een leerling die kapot ging onder schuldgevoelens omdat hij nooit goed kon doen voor zijn ouders. Die waren gescheiden en als hij voor de ene iets goeds deed werd het misbruikt door de andere en omgekeerd. Hij voelde zich zo schuldig. En ik maar moeite doen door te stellen dat het echt zijn schuld niet is... het is je schuld niet. Kom ik hier in de kerk...ik ben niet waardig...door mijn schuld... Waarom draaien we het niet om en formuleren we het niet positief : "ik ben blij dat ik tot u mag komen...dat ik te communie kan gaan, dat ik vanuit Jezus mijn leven vorm kan geven. Moet ik dan elke keer geconfronteerd worden met mijn waardeloosheid ?

Deze ruimte hier zou een experimenteerruimte moeten zijn voor rituelen. Laat mensen zoeken naar een taal, naar symbolen die passen bij hun zingevingskader. De Kerk is een beweging van christenen, is geen statisch instituut dat regelmatig dogma's produceert die te nemen of te laten zijn. In Rome zijn ze spijtig genoeg met die dingen nog veel te veel bezig. Daar gaat het niet om. Integendeel ! Het gaat om het diepste van het leven. Een samenleving moet ruimte geven aan mensen om dat te kunnen duiden. In onze school doen we rond Pasen een bezinning. Leerlingen begrijpen perfect het paasverhaal : van lijden naar bevrijding, van wanhoop naar hoop, van dood naar verrijzenis. We zetten er steeds ons bord van leerlingen die gestorven zijn terwijl ze nog bij ons naar school gingen. 'Om nooit te vergeten' staat erbij. Leerlingen voelen dan goed aan wat een blijvende verbondenheid is. Daar gaat het om. Dat moeten we in een samenleving krijgen. We doen op school geen eucharistievieringen meer. De laatste keer – we hadden het goed voorbereid – zat de priester (pater Ivo Cleiren van Tongerlo) met 12 apostelen aan een tafel. We gaan telkens naar de kerk van de Molekens. Dan kan iedereen goed zien, is iedereen meer betrokken. In de 3de graad had Ivo het geweldig idee om tijdens de consecratie met de 12 vertegenwoordigers de communie onder beide gedaante te doen : brood en wijn dus. Hij zegende het brood, brak het en deelde het. Alles nog ok. Hij zegende de wijn en deelde die in 12 glazen. In de parochie hadden ze nu echter van de wereldwinkel een soort aperiefwijn (Los Perales) gekozen. Wat zoeter maar je verwacht dat niet. Ivo deelde dus de wijn. Ik zag de apostelen nippen en hoorde eentje fluisteren "dat is precies cognac". Gevolg : de meeste apostelen lieten hun drankje staan. Die wijn was ondertussen wel het bloed van Christus want was geconsacreerd. Ivo had er misschien beter wat uitleg bijgegeven maar hij verzamelde alle restjes, goot die uitdrukkelijk in zijn kelk en dronk het in één teug op. Die apostelen keken natuurlijk vol verbazing naar de priester. Al die cognac in één teug op. Daar ging onze symboliek. Brood en wijn zijn mooie symbolen maar om een zgn 'transfiguratie' te laten plaatsvinden dat is hoog gegrepen voor

hedendaagse niet-kerkelijke jongeren. Ook op school is het zoeken naar sterke symbolen en rituelen.

De vraag is : In welke mate druk ik hier iets uit van mijn wortels, is dit ritueel, dit symbool een veruiterlijking van mijn geloof.

Er was in het 5de jaar een leerling gestorven door een hersenvliesontsteking. We waren net op trektocht geweest in de Ardennen. Grote paniek want het is zeer besmettelijk. De volgende dag komen de lln van zijn klas naar school. Sommigen wisten nog niet dat hij inderdaad gestorven was. De pers wist het haast eerder dan wij. We zijn met de klas gevlucht uit school naar een geheime plaats. Naar Den Brink. Onderweg kon al wat gepraat worden. We zitten samen op De Brink en steken een klein kaarsje aan. Er is veel verdriet. Er mag geweend worden. In de namiddag steken we een grotere kaars aan. Er wordt gesproken over mooie herinneringen, over de trektocht, er wordt gelachen. Vanuit De Brink trekken we naar hier, naar deze kerk. We brengen de kaarsjes mee, steken ze aan, maar steken ook hier de paaskaars aan. Ik heb ze nooit zo sterk, mooi weten branden. We blijven verbonden met hem, elk leven heeft iets eeuwigs in zich, ik heb een steen verlegd in een rivier, den ene een keitje, den andere ne kassei, maar het water loopt niet meer hetzelfde. Ik laat een boel relaties achter. Vanuit die ervaring hebben we wat symbolen aangereikt. Eén ding hadden we niet voorbereid : hoe moeten we stoppen. Want die leerlingen wilden niet vertrekken. De bel was al lang gegaan...

2. Jezus is een inspirerend figuur. Het roept op tot navolging. Niet dat ik moet gekruisigd worden. Ik wil wel werken aan mijn leven als christen, mijn christus-zijn, of om het zoals de boeddhisten te zeggen : mijn christusnatuur. Ik wil mijn leven zingeven vanuit dit kader, zoals ik dat aanvoel. Ik word uitgedaagd om die Christusnatuur in mezelf te realiseren, om vanuit die energie te leven. Ik gebruik de bijbel om dat vorm te geven.

2 voorbeelden : Jezus in de woestijn en de Bergrede.

Jezus in de woestijn : het is dé plaats waar Jezus ons getoond wordt als mysticus. Hij gaat in de woestijn en wordt verleid door de duivel, het kwaad. Het is de ontdekking dat we allemaal mensen zijn en dus dingen mogen hebben, complimentjes mogen en moeten krijgen, een plek mogen hebben waar we mogen thuiskomen. We ontsporen bij de hebzucht, eerezucht en heerszucht.

De Bergrede : daar komt de filosofie van Jezus naar boven : kijk naar de vogels in de lucht, ze zaaien niet ze maaien niet, laat ons genieten van de schepping.

De zaligsprekingen

Bemin je naaste als jezelf (de gulden regel)

Bemin je vijand

Al deze zaken moet je natuurlijk plaatsen in onze hedendaagse wereld.

Neem nu de 7 werken van barmhartigheid :

De hongerigen eten geven, de dorstigen laven : hoorn van Afrika

De zieken verzorgen, de doden begraven : ingaan tegen de commerce, mensen nabij zijn

de gevangenen bezoeken : kansen geven in een maatschappij. Wat betekent dat vandaag ?

De vluchtelingen onderdak geven. Dit betekent meer dan een dak boven het hoofd. Het betekent ze in ons huis binnen nemen, in onze samenleving, hen ontmoeten.

Schilderij Ambrosius Francken. Beeld van hemel en hel

- Ik ben christen omdat ik niet wil gaan shoppen in de supermarkt van de religies. Ze zijn allemaal te bewonderen : de islam = ik bepaal het leven niet, het boeddhisme = bevrijding moet komen vanuit mezelf, het hindoeïsme = de rituelen, extraverte godsdienst (kleuren, geuren, ...), het jodendom = 'leren' van de Thora,... Maar ik kan en wil mijn eigen cultuur niet opzij schuiven. Met wat ik hier zeg, zit ik nog het dichtst bij het atheïsme. Dat is trouwens onze hedendaagse cultuur. Maar ik wil geen atheïst zijn omdat ik dan voorbij ga aan de diepere zinvragen die mensen zich stellen én aan de oerbeleving dat bevrijding mogelijk is. In de bijbel staat ergens dat er maar één weg is. Ach, het kan de berg niet schelen langs welke kant je hem beklimt. We zijn nu eenmaal westerlingen, met onze rationaliteit, onze Verlichting, ons geloof in de wetenschap.

Rituelen/symbolen

Is het niet prachtig om vanuit die wortels, vanuit dat referentiekader voor zingeving, gebaren te stellen, een kaars te branden, een vuur aan te steken, een zegen te brengen. Hoe prachtig om bij een pasgeborene merci te kunnen zeggen en een engagement uit te drukken. Geloven heeft alles te maken met zich engageren. Dit kind is ons project.

Of bij opgroeiende kinderen symbolen en woorden te zoeken bij hun vormsel, hoe zij zichzelf stilaan vormen. Zoals ik al zei mag ik dat in deze parochie coördineren. Je ziet hoe heel ons economisch systeem tracht die scharniermomenten in het leven te vullen. Ik koop dus ik besta. Vanuit onze wortels, vanuit het christendom, moet men naar de kern trachten te gaan. Hetzelfde allicht met huwelijken. Toch mooi hoe je in vieringen naar de diepte kunt gaan. Nog sterker voor uitvaarten. De kerk mist er zeer veel kansen en er liggen heel wat kapers op de kust die met veel plezier en voor veel geld een programma à la carte voorleggen.

We kregen ze niet uit de kerk. Ook van dat leven na de dood moeten we geen concepten, begrippen maken alsof het iets is naast dit leven. Iedereen die ooit iemand graag gezien heeft, weet dat die liefde sterker is dan de dood.

“Mijnheer”

“Ja” Bart

“Geloof je in het leven na de dood ?”

“Natuurlijk Bart” Je wordt graag gezien.

Dogma's

Daarom erger ik me soms bij klassieke vieringen. We zeggen er teksten die weliswaar zeer oud zijn maar die niet echt meer een veruiterlijking is van een hedendaags christelijk geloof. De rituele taal moet een worteltaal zijn, een zoeken naar woorden die ons zingevingskader naar boven brengen. We stamelen daar dogma's die te nemen of te laten zijn. Weet je, enkel de wetenschap werkt met toestanden die te nemen of te laten zijn. De religieuze taal zit veel dieper dan het al dan niet iets aannemen. Godsdienst is leven of het is betekenisloos. Het is niet het blindelings aannemen van een aantal concepten die te nemen of te laten zijn. Dat werkt niet meer. Mensen zeggen dan “laat dat maar”.

Trouwens, de verkramppte godsdienst loert altijd om de hoek. Je hebt het in 2 richtingen : het zweverige en het fundamentalisme. Men hult zich in een eigen gelijk en daardoor misgunt men zichzelf de openheid naar anderen. Het is zonde. In Latijns-Amerika worden protestantse sekten volop misbruikt door machthebbers om het volk onder de knoet te houden. Ze benadrukken dat alcohol gevaarlijk is en dat je niet mag scheiden. Ondertussen wordt er geen woord gezegd over de onrechtvaardige verdeling van de gronden. Terwijl daar een knoop ligt om tot een harmonieuze samenleving te komen. Vanuit puur conservatisme en angst komt de Tea Party in Amerika tot stellingen waarin ze vanuit de bijbel antwoorden gaan geven op wetenschappelijke vragen. Hoe is het toch zo ver kunnen komen ?

Op het terrein van het irrationele kan je allerlei ziekelijkheid tegenkomen. Ik tracht hen wel te begrijpen. Want ook ziekelijkheid is boeiend. Waarom doen mensen wat ze doen. Het is echter eerder voer voor psychologen. Ik heb ooit een eindwerk gemaakt over een gestigmatiseerde. Heerlijk. Ach die verscheidenheid. Biodiversiteit zeker.

Socrates

Wat ik zo heerlijk vind aan de Preekstoel is dat we zo dadelijk in gesprek gaan. Laten we afspreken te werken zoals Socrates dat deed. Als je denkt dat je een waarheid kent, daag dan anderen uit om ze te doorprikken. We denken veel te weten maar eigenlijk weten we niets. Daarom is humor ook zo belangrijk. Humor doet ons de dingen relativeren. Het gevaar is dat we cynisch worden, dat niets nog belangrijk is. We moeten niet alles weglachen, maar wel relativeren (mop van karthuizers).

Laat ons blijven praten, zoeken, openhartig zijn,... en blijven weten dat rechtvaardigheid, vertrouwen, authenticiteit, respect, moet blijken in het

handelen. We hebben elkaar nodig om onszelf te relativieren in het denken maar ook om elkaar te bemoedigen in het handelen. Biodiversiteit is een zegen voor de natuur maar ook voor ons denken.

Hans Andreüs drukt het mooi uit in zijn gedicht "je bent zo mooi anders" (Wereldtals II)

*Je bent zo
mooi
anders
dan ik.*

*natuurlijk
niet meer of
minder
maar*

*zo mooi
anders,*

*ik zou je
nooit*

*anders dan
anders willen.*